

TAYİNAT ARKEOLOJİ PROJESİ
2007 MEVSİMİ RAPORU

[Yayınlamak için değildir]

Prof. Timothy P. Harrison
Yakın ve Orta Doğu Medeniyetleri Bölümü
Toronto Üniversitesi
4 Bancroft Avenue
Toronto, ON, M5S 1C1
KANADA
tim.harrison@utoronto.ca

1 Kasım, 2007

GİRİŞ

Tayinat Arkeolojik Projesi (TAP), 2007 yılında, Tell Tayinat'ta sürdürdüğü dördüncü mevsim kazılarını tamamlamıştır. 2007 mevsimi, kazıların başlatıldığı 2004 yılından bu yana tamamlanan dördüncü TAP saha mevsimidir ve 5 Haziran ile 15 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirilerek önceki mevsimlerde yapılan araştırmalar sürdürülmüştür. Araştırma kıdemli ekibi, Dr. Timothy Harrison (Proje Direktörü), Dr. Stephen Batiuk (Kıdemli Saha Arkeoloğu), Dr. Heather Snow (Kıdemli Laboratuvar Amiri), Dr. Catherine D'Andrea (Paleoetnobotanist, Simon Frazer Üniversitesi), Dr. David Lipovitch (Zooarkelog, Toronto Üniversitesi), Fiona Haughhey (Nesne Ressamı), Julie Unruh (Konservatör), Susan Harrison (Fotoğrafçı), ve Andrew Harrison (Nesne Fotoğrafçısı)'dan müteşekkildir. Kıdemli saha amirleri ise, Dr. Jack Dessel (Tennessee Üniversitesi), Dr. Elif Denel (Başkent Üniversitesi), Brian Janeway (Toronto Üniversitesi), James Osborne (Harvard Üniversitesi), James Roames (Toronto Üniversitesi) ve Lynn Welton (Toronto Üniversitesi)'den müteşekkildir. Aynı zamanda projeye, Bilkent Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Toronto Üniversitesi ve 'Ca' Foscari Üniversitesinden on dört arkeoloji öğrencisi katılmıştır. Adana Arkeoloji Müzesinden Bay Mehmet Çavuş, Müzeler ve Eski Eserler Dairesi adına hükümet temsilciliğini yapmıştır.

2007 Tayinat saha mevsiminin hedefleri, (1) Alan 1'deki Erken Demir Çağı kazılarını tamamlamak ve Erken Bronz Çağı katmanlarını açığa çıkarmak, (2) ilk olarak 2005 yılında açığa çıkartılan Alan 2'deki Erken Demir Çağı kompleksinin kazılarına devam etmek, ve (3) Alan 4'teki (**Resim 1**) üst höyüğün Batı meyilinde açılmış olan sondajın genişletilmesi olarak belirlenmişti.

ALAN 1 ARAŞTIRMALARI (L.WELTON, SAHA AMİRİ)

Alan I'de yapılan 2007 kazılarında (**Resim 2**), 2004'te başlatılan ve 2005'te dört adet 10x10 m'lik parsellerle genişletilen (G4.55, G4.56, G4.65 ve G4.66) bölgelerde araştırmalara devam edildi. Neticede, Alan 1'de 2004'ten 2007 yıllarına kadar yapılan kazılar sonucu sekiz adet belirgin mimari Alan Katmanı (FP) tanımlandı ve öncelikle sıralanan katmanların (FP 3-6) Erken Demir Çağına kadar uzandığı saptandı. 2007'de kazılar sadece G4.55, G4.65 ve G4.66 parsellerinde yapıldı. Burada amaç Erken Demir Çağı katmanlarının kazılarını tamamlamak ve Erken Bronz Çağı kalıntıları üzerinde çalışmaya başlamaktı.

Parsel G4.55 (B. Janeway ve D. Lumb, Müşterek Parsel Amirleri)

2006 mevsimi sonunda, G4.55' teki Demir I'e ait malzemenin çoğu çıkartılmıştı ve 2007'de yapılması gereken çok az bir kazı işi kalmıştı. Bu mevsimde kazılar dolgu malzemesinin kaldırılması ile başladı ve Doğu'dan Batı istikametine doğru 1 m'lik şeritler halinde kazıldı (her biri ayrı olarak tanımlandı; G4.55: 119-124). Dolgu malzemesi üzerinde yapılan bu kazı sırasında birçok çukur tanımlandı, bunlardan birisi 2006'da yanlış olarak tanımlanan Tekstil Hazinesi'nin (G4.55:109) tam altında bulundu. Çukurlardan bir çoğunun Erken Bronz Çağına (FP 8; özellikle Amuk J Fazına) (**Resim 3-4**) kadar uzandığı görüldü. Kazılan çukurların yanlarında bir çok duvar kesitleri bulundu, ve Demir I

dolguları tamamen kaldırıldığında, daha önceki Erken Bronz Çağı ile ilgili bir seri duvar şekillerini belirlemek mümkün oldu (FP 8) (**Resim 3**).

Parsel G4.65(L. Di Pieri ve O. Ianovskaia, Müşterek Parsel Amirleri)

G4.65 kazıları (**Resim 5**), parselin güneybatısında yer alan, geniş kazılmamış kısım üzerinde odaklanarak başlatıldı. Buradaki malzemenin büyük çoğunluğunun daha önceki mevsimlerde kısmen kazılmış olan Dolgu Katmanı'nın (G4.65:92) bir parçası olduğu ortaya çıktı. İlaveten, 2005'te yapılan kazıda bulunan Çukur'un (G4.65:93) altından az miktarda malzeme çıkartıldı. Bu malzemenin çukura mı yoksa G4.65:92'nin dolgu malzemesine mi ait olduğu anlaşılamadı. G4.65:92'nin çıkartılmasından sonra dikkatimiz daha önceki kazılarda tanımlanmış olan ve tapınağın, veya Bina II'nin (G4.65:94), duvar temellerinin inşa edilerek oturtulduğu çakıltaşı döşenmiş yüzeylerin tesviyesi amacıyla kullanıldığı tahmin edilen gri çamur tabakasının çıkartılmasına yöneldi. G4.65:94'ün altında, ancak hemen çakıl taşlı yüzeyin üstünde, G4.65:94'teki dolgu maddesinden farklı olan bir dolgu tabakası bulundu, ve bu tabaka G4.65:96 olarak tanımlandı. Çakıl taşlı yüzey daha önce G4.65:95 olarak tanımlanmış ve içeriğinde birkaç laminasyon tabakası bulunduğu kanaatine varılmıştı. Bu tabakalardan bazıları çakıl taşlı yüzeyin üzerinde sadece yer yer görülmekteydi. Bu yüzey şu anda G4.65 boyunca (G4.65:18, 61, 91 ve 95) yayılmakta ve doğu istikametinde G4.66'ya doğru uzanmaktadır.

Çakıl taşlı yüzeyin güneyinde, yüzeyin altındaki tabaka G4.65:99 rumuzu ile kazıldı. Bu alandaki kazılarda guruplar halinde kırılmış çanak ve çömlekler bulundu (**Resim 6**), bulunan bu çömleklerden anlaşıldığı üzere Demir II yüzeyi Erken Bronz Çağı seviyeleri ile karışmıştır. Burada bulunan çömlek kümelerinin Batı alanda bulunanlarına G4.65:100, doğu alanda olanlarına ise G4.65:101 rumuzları verildi. Buradaki çömlek kümelerinin doğuda bulunanlarla hemzaman olduğu anlaşıldı ve doğuda bulunan G4.65:97'nin, daha aşağı seviyede, muhtemelen bir meyil üzerinde olmuş olmasına rağmen G4.65:100 ve 101'e eşit olduğuna karar verildi.

Parselin kuzey kısmında, 2006 mevsiminde kazılan "teras"ın altında, kazılara devam edildi. Bu alan G4.65:108 olarak tanımlanmıştı. Ancak, bir "teras" olmaktan ziyade buradaki toprak tabakasının EBA işgal döküntülerinden ve bir miktar Demir I malzemesinden oluştuğu ve Demir II çakıl taşlı yüzeyin yapımı sırasında kesime uğramış olduğu kanaatine varıldı. Burasıyla ilgili kesime G4.65:109 rumuzu verildi.

G4.65:108'in kazılması sırasında, 2006 yılında "fırın" (G4.65:90/91?) (**Resim 7**) olarak adlandırılan yapıya benzer dairesel, yanmış çamur tuğlalardan müteşekkil bir yapı tesbit edildi. Bu "fırın"ın geçen mevsimde yapılan kazıların daha aşağısına kadar uzandığı anlaşıldı. Bu tesisteki yanmış çamur tuğla malzemesinin aynı zamanda çakıltaşı yüzeyin kazılmamış kısımlarında da kendini gösterdiği izlenmiştir, ve çakıltaşı yüzeyin altında belirgin bir şekilde dairesel bir yapı teşkil etmiştir. Çakıl taşlı yüzeyin kuzey kısmı 2006 yılında kaldırıldığı için G4.65:90/91'in kuzey yarısı kazılabildi. Kazılan bu kısım G4.65:104/105 olarak tanımlandı. Tesisin şekli, ve oradaki yanmış çamur tuğla malzeme, yapının bir kubbe biçiminde olmuş olduğuna işaret etmektedir. Tesisin yukarisından 30 cm kadar bir mesafede tesisin içinde bulunan malzemenin yapısı değişiklik gösterdi. Üst kısımdaki dolgu, büyük mangal kömürü parçaları ve yanmış çamur tuğlalardan ibaret olup

yapının çökmüş damından geldiği izlenimini vermektedir. Alt kısımda ise malzemenin yapısı belirgin değişiklik göstermektedir, içeriği çok yumuşak, küllü, yanmış topraktır. Alttaki dolgu içinde birkaç tane (en az yedi tane sayıldı) pişmemiş delikli maddeler bulundu, muhtemelen bunlar dokuma tezgâhı ağırlıkları olabilir. Tesisin sıralar halinde dizilen çamur tuğlalardan inşa edilmiş olduğu düşünülebilir. Tesisin güney yarısı da kazıldığında benzer sonuçlar alındı.

Bu tesisin bir fırın olduğunu kabul etmiş olmamıza rağmen gerçek fonksiyonunun ne olduğu halen bilinmemektedir. Derinlik ve diğer boyutlarını düşünecek olursak, tüm tesisin toprak üzerinde duruyor olması mümkün gözükmemektedir. Tesisin çamur tuğladan olan yapısının bir kubbe şeklinde olmuş olacağı daha mümkün gözükmemektedir. Toprak yapısındaki değişim, içerideki ayırıcı duvar da göz önüne alındığında, tesisin bu kısmının toprak içine gömülü olmuş olması mümkündür, belki de bir toprak altı bölüm teşkil etmektedir, burada mevcut yumuşak küllü toprak ta göz önüne alınırsa burasının bir ateş ocağı olmuş olması mümkündür. Yapının şekli bir fırın olduğuna işaret ediyorsa da, çevrede burasının bir seramik imalatı için kullanıldığına işaret edecek diğer gerekli delillerin mevcut olmayışı (çöplük ve benzeri gibi) ve zeminde bulunan dokuma tezgâhı ağırlıkları, konuyu karıştırmaktadır. G4.65:110, tesisin dışında bulunan dolguyu kazmak için başlatıldı ise de mevsim sonuna kadar pek bir gelişme elde edilemedi. Tesisin dışında ve etrafında yapılacak kazılar yapının şekli ve işlevinin ne olduğunun belirlenmesi açısından çok önemlidir.

Parsel G4.66 (E. Denel, Parsel Amiri)

Bu mevsim, parselin güneydoğusundaki kısımda bulunan üst toprak seviyesinin hemen altındaki (**Resim 8**), 2005 mevsiminden bu yana dokunulmadan durmuş olan katmanın kazılmasıyla başladı. Bu alan G4.66:76 olarak açılmıştı. Bu mahalde, ilk olarak 2006 yılında bulunan ve devamı olmayan birçok yüzey kazıldı. Görünürde bu yüzeyler Bina II'nin güney duvarının alt yapısı ile ilgili Demir II dolgusunu kaplamıştır ve tarih olarak Demir II veya daha geç bir zamana aittirler.

Parselin orta kısımlarında yapılan kazılar çok miktarda Demir II Dolgusu (G4.66:86) ortaya çıkardı. Daha güneydeki alanda yapılan kazılarda yakın zamanlara ait fazla miktarda bozukluklara rastlandı. Bunların arasında klasik ve modern devirlere ait molozlar olması, bu dolgu malzemesinin güney kısımlarının tanımlanmasının zor olacağı kanaatini uyandırdı. Ayırım gerçekleştirildikten sonra, güneyde kalan malzeme G4.66:91 olarak ve Demir II dolgusunun kendisi ise G4.66:88 olarak tanımlandı. G4.65 Parselinde olduğu gibi, Demir II dolgusu da bir Çakıl Taşlı Yüzey (G4.66:87) üzerinde oturuyordu ve buraya çeşitli mevki numaraları verildi (G4.66:81, 88, 89 ve 101). Bu dolgu yaklaşık bir Doğu – Batı hattını takip ederek tüm parsel boyunca devam ediyordu.

Parselin kuzeydoğu köşesinde, Doğu – Batı yönünde uzanan Duvarın (G4.66:77 = G4.66:68) bir kısmı kazıldı. Duvar G4.66:77'nin altındaki toprak katmanı G4.66:78 olarak tanımlandı. Bu mahalin kuzeydoğu köşesi bir kare sondaj şeklinde, kuzeydeki kazılmamış alandan güneye doğru Demir II dolgusuna kadar kazıldı. G4.66:78'in kazılması sırasında, doğudaki kazılmamış alanın yakınında az miktar yanmış malzeme bulundu. Önce bir fırını temsil ettiği düşünülen bu kalıntının, kazı ilerlediği zaman burasının küçük bir kül çukuru

olduğu anlaşıldı, ve burası G4.66:92/93 rumuzu ile tanımlandı. G4.66:78'in altında muhtemelen bir dizi çukur olduğu tesbit edildi ve kazılar batıya doğru yönlendirildi. Batıda yapılan bu genişleme G4.66:97 (=G4.66:78) rumuzu ile belirlendi.

ALAN 2 ARAŞTIRMALARI (J. OSBORNE, SAHA AMİRİ)

Alan 2, büyük ölçüde, Bina XIV olması muhtemel olan Erken Demir II çağına ait bir yapı ile işgal edilmiş olup 1930'larda Syro-Hitit keşif heyeti tarafından kısmen kazılmıştır. Bu alan, Alan 1'in (**Resim 1**) hemen kuzeyinde bulunmaktadır. 2007 yılında kazılar dört parselde yapıldı: G4.36, G4.37, G4.45 ve G4.47 (**Resim 9**). İlâveten kuzeyde, F4.55 alanında, bir sondaj açıldı. 2007 mevsiminde 2006'daki araştırmaların devamı sürdürüldü ve başlıca iki ana hedef üzerinde odaklanıldı. Bunlardan birincisi Alan 1 ve Alan 2 arasında bir stratigrafik ilişki kurabilmek ve Bina XIV'ün temellerinin derinliğini tesbit edebilmektir. İkincisi ise bu kompleksin olabildiği kadar geniş bir yatay kesitini çıkartabilmektir.

Alan 1 ve Alan 2 arasında bir stratigrafik ilişki kurabilme çalışmaları 2006 yılında başlatılmış ve 2007'de devam etmiştir. Stratigrafik ilişki G4.45 Parselinin güneybatı köşesinde yapılan sondajlar sayesinde gerçekleştirilebildi. 2007'deki faaliyetlerin başlamasıyla beraber sondaj alanı 1x1 metreye küçültüldü. Bu boyut, Bina II, G4.45:28, N duvarı ile Bina XIV'ün, G4.45:8 = G4.45:51, güney duvarı arasında kalan mesafeye eşittir. Sıkışık alana rağmen sondaj dört metreden fazla bir derinliğe ulaştı.

Sondaj yaparak birkaç mahal rumuzları verilmesine rağmen, bunlardan dört tanesi özellikle önemlidir. Bunlardan birincisi sondaj G4.45:38 ile G4.45:55'in üst kısımlarına yakın iki tane görülebilen kesim hatlarıdır. Daha yukarıda olan G4.45:38 önemlidir zira hem Bina XIV'ü kesiyor hemde Bina II'nin, G4.45:28, kuzey duvarına bağlanıyor gibi gözükmemektedir. Burası Bina II'nin inşaatı için gerekli temel çukuru olarak gözükmemekte ve Bina XIV'ün Bina II den önce inşa edilmiş olduğunu stratigrafik olarak kanıtlamaktadır. Ayrıca buna ilave kanıt olarak, G4.45:38 kesiminin sondajın güney cephesine ulaşarak Bina II'nin temellerinin hemen altında (yaklaşık 3 cm) kalması da gösterilebilir. Bununla beraber, bu kesim hattı Syro-Keşif Heyeti tarafından açılan kazı hendeklerinden birisi de olmuş olabilir. Bu ihtimali destekleyen en önemli husus ta yanmış tuğla çöküntüsünün G4.45:38 kesim hattından daha yukarıda bulunan toprak karışımında bulunmasıdır bu da muhtemelen Bina II'nin kuzey duvarından (G4.45:28) dökülen tuğlalardan meydana gelmiştir. Bu malzemenin eski bir kalıntı mı yoksa Syro-Keşif Heyetinin yaptığı kazılardan arta kalan malzeme mi olduğuna karar veremedik. G4.45:38'in 25 cm altında bulunan ikinci bir kesim hattının, G4.45:55 (kuzeye doğru bununla birleşmekte olan) Bina II'nin temel çukuru olmuş olması da muhtemeldir. Bu kesim hattından daha yukarıda bulunan düşey olarak sıralanmış tuğlaların da, Bina XIV'ün güney duvarından kesilen Duvar G4.45:8=51'in parçaları olmuş olması muhtemeldir.

Bu iki kesim hattının altında gerçekleştirilen kazılarda derin ve dar bir Hendeğe (G4.45:52/53) rastlanmış olup bu hendeğin içi son derece yumuşak toprak ve az miktarda kültürel malzeme ile doluydu. Burada bulunan ve tesbit edilebilen çömlek parçaları tarih olarak Erken Bronz (EB) devrine işaret etmektedirler. Bu hendek Duvar G4.45:8=51'i kestiğine göre Bina XIV'ten sonra inşa edilmiş olmalıdır, ancak Bina I ve II'nin

inşaatlarından önce yapılmış olması gerekir. Bu arada, Duvar G4.45:8 (=G4.45:51) sondajın dibinden 1 metre öncesine kadar devam ediyordu. Yaklaşık her dört sıra tuğlada bir phytolith (nebati) malzeme tabakası olması kasıtlı bir inşaat tekniğine işaret etmektedir. İlginç olan, Haines raporunda, kuzeyde bulunan Bina XIII'te her dört sıra tuğlada bir tabaka phytolith olduğunun kaydedilmiş olmasıydı. Haines raporu aynı zamanda Bina XIV'ün temellerine iki noktada ulaşılabilindiğini ve her iki seferde de temelin çakıl taşlı yüzey üzerinde oturduğunun tespit edildiği belirtiyordu. G4.45:8 (=G4.45:51) Duvarı'nın altından geçen ve muhtemelen Erken Bronz Çağı olarak tarihlenen büyük bir duvar parçası (G4.45:61) bulundu. Bu duvar sondaj alanının büyük bir kısmını doldurduğundan sondaj yapılmasını durdurmak zorunda kaldık.

Alan 2'deki ikinci hedef ise Bina XIV'ün yatay kesitinin mümkün olabildiği kadar açığa çıkarılması idi. Stratejimiz üst toprağı çıkarttıktan sonra yaklaşık 20 cm derinliğe kadar kazarak duvarların konturlarını ortaya koymaktı. Bu strateji sayesinde binanın 10 x 20 metrelik bir alanının daha kazılabilmesi mümkün oldu (**Resim 9-10**). Maalesef, Syro-Keşif Heyetinin yaptığı hendek kazım faaliyetleriyle bazı duvar hatlarının imha edilmiş olması, yapmakta olduğumuz işi çok güçleştirdi ve yavaşlattı. Özellikle, G4.36, G4.46, G4.37 ve G4.47 parsellerinde kuzey-güney istikametinde uzanan uzun yatay hendeklere rastlandı. Bunlardan sonuncusunda, hendek, bizim inancımıza göre kompleksin en doğu Duvarı (G4.47:3) olduğuna inandığımız duvar ile iki tane iyi muhafaza edilmiş yüzey arasındaki stratigrafik bağlantıyı etken biçimde kopartmıştır; bunlardan biri yoğun biçimde kırık seramik parçalarla (özellikle Kırmızı Boyalı Astarlı ve Parlatılmış Malzeme) dolu Yüzey (G4.47:30) diğeri ise bu yüzeyi örten Taş Döşeli Yoldur (G4.47:9) (**Resim 9, 11-13**). Taş döşeli bu yol üzerinde, muhtemelen büyük bir bazalt dikili taşın bir parçası olan, üzerinde Luvi dilinde hiyeroglif yazıtların bulunduğu taş parçası bulundu (**Resim 14**). Bu hendeğin içinde, aralarında bir oyuncak bilyanın da bulunduğu, yakın zamana ait bir çok malzeme bulundu ve hendeğin yakın zamanda yapıldığı konusunda şüpheye mahal kalmadı. Öte yandan da bu taş döşeli yolun Syro-Hitit Keşif Heyeti tarafından bulunup bulunmadığı anlaşılamadı. Haines raporunda Bina I'in hemen doğusunda buna benzer bir taş döşeli yoldan bahsediliyorsa da bunun aynı yol olduğu tahmin edilmiyor.

Parsel G4.55 (J.P. Dessel, Parsel Amiri)

Alan 2 kazıları ile birlikte alandaki diğer parsellerin 100 m kuzeyinde tek başına yeni bir parsel olan F4.55, açıldı (**Resim 1**). Bu parselin açılmasındaki amaç kompleksin kuzeydeki uzantısını tesbit etmektir. Bu alana tahsis edilmiş olan iki haftalık bir çalışma sonucu araştırmalarımız çok miktarda çamur tuğladan yapılmış mimari kalıntılar bulmayı başardı. Ancak, bunların işlevlerinin ne olduğuna, ve de Bina XIV ile ilgili olup olmadıklarına karar verilemedi. Bununla beraber kazılar ümit vericiydi ve gelecek mevsimlerde buradaki araştırmalarımızın devam etmesini bekliyoruz.

ALAN 4 ARAŞTIRMALARI

Parsel G3.34 (J. Roames, Parsel Amiri)

Yukarı höyüğün batı kenarında bulunan G3.34 parselinde (**Resim 1**) 2007'de yapılacak araştırmaların hedefleri, bir önceki mevsimde yapılan kazı alanını kuzeye doğru

uzatarak 10 x 10 m'lik bir alan elde edilmesi, ve 2006 mevsiminde bulunmuş olan metal işçiliğine ait arta kalmış delillerin tespit edilmesidir. 2007 kazıları ile, Erken Demir Çağına ait daha fazla maden işleme atölyelerinin bulunması yanısıra, 2006'da tesbit edilen faz sıralamasının doğrulanması sağlanmıştır.

Parselin kuzeyinde yapılan 2007 sondajı (**Resim 15**) ile parselin batı kenarı boyunca uzanan büyük Tahkimat Duvarı'nın (G3.34:4) daha fazla kısmının ortaya çıkartılması ile parselin kuzey kenarı boyunca uzanan Doğu-Batı Duvarı (G3.34:39) ve Doğudaki Kazılmamış Alanın batısındaki Duvar G3.34:39'a dayanan Kuzey-Güney Duvarı (G3.34:37) bulunmuştur. Bu duvarlar arasında kalan alanda metal işçiliği ile ilgili zengin endüstriyel artık bulunmaktadır. Bu alanın 2006 yılında parselin ortalarında bulunmuş FP 3 olarak tanımlanmış olan metal atölyesinin bir parçası olduğu kanaatine varılmıştır. Bu alanın güneyinde 2006 yılında kazılan Duvar G3.34:7 bulunmaktadır ve parselin ortasından geçen bir Doğu-Batı hattı çizmektedir. Batıdaki 'oda'da bulunan molozlara G3.34:34 rumuzu, doğudaki 'oda'da bulunan malzemeye ise G3.34:38 rumuzu verilmiştir. Batıdaki odada ince yapılı yarım dairesel şekiller, ve muhtemelen metal işçiliği yapılan tesisler bulundu. Tesislerin üç tanesi bir kuzey-güney hattı teşkil etmişlerdi. Doğudaki oda (G3.34:38) çok küçük olup doğudaki kazılmamış toprak alana doğru uzanmaktadır. Ancak, burada yapılan kazılarda bir dizi cüruf kalıntıları ile birkaç tane, muhtemelen bir yüzeye başaşağı olarak dökülmüş potalar açığa çıkartıldı. Tüm kuzey alan, içeriğinde bulunan olağanüstü zengin miktardaki metalürjik kalıntılar sebebiyle, ince bir grid içinde (20 x 20 cm) kazıldı. Her grid'den toplanan toprak örnekleri ileride arkeometalürjik ve kimyasal tahliller yapılmak üzere ayrıldı. Burada bulunan çömlek ve diğer malzemeler bu kompleksi kesin olarak Erken Demir I (yaklaşık milattan önce 12^{inci} yüzyıl) Çağı olarak belirlemektedir.

SONUÇ GÖZLEMLERİ

Özet olarak, 2007 kazıları Tell Ta'yinat'ta Erken Demir Çağı yerleşimine ait son derece iyi korunmuş kalıntıları ortaya çıkartmaya devam etmiştir. Bunlar, Alan I'deki Ege ile güçlü kültürel bağları olan Erken Demir I (M.Ö.12. Yüzyıl) yerleşimi ve Alan II'deki Geç Demir I/Erken Demir II'de (M.Ö. 10. ve 9. Yüzyıllar) bulunan anıtsal yapıdır (Bina XIV). Halen kesin olmamakla beraber, 50 X 100 m ebatlarındaki bu ikinci kompleksin Padasatini'deki Luwian kırıllarının yaşadıkları saray olmuş olabileceğini düşünüyoruz. Tel Ta'yinatta bu güne kadar bulunan, bizim kazılarımız ve Syro-Hitit Keşif Heyetinin yaptığı kazılar ile sayıları neredeyse 100'ü bulan Luwian hiyeroglif yazıtlar, mutlaka bu kültürel ufka atfedilmelidirler. Alan 4'te bulunan, Geç Bronz/Erken Demir I tarihine rastlayan metal atölyesi bu alanın o dönemdeki önemini kanıtlayıcı mahiyette olup Tayinat'taki Erken Demir Çağı yerleşiminin ilk düşünüldüğünden daha büyük olduğuna; belki de üst höyüğün tüm 20 ha alanını kapsamış olabileceğine işaret etmektedir. Sonuç olarak, Tayinat Arkeoloji Projesi, bir yandan bu bölgedeki Bronz ve Demir Çağlarına ait katmanları araştırırken diğer bir yandan gayret ve kaynaklarını öncelik sırasına koymaya devam edecektir.

TEŞEKKÜR

2007 yılı arazi mevsimi için maddi yardım, Kanada Sosyal Bilimler ve Beşeri İlimler Araştırma Kurulu (SSHRCC), CNE GEOIDE Network, ile Toronto Üniversitesi tarafından sağlanmıştır. Araştırmanın yürütülmesi için gerekli kazıların yapılması iznini veren Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğüne teşekkür etmek isterim. Hükümet temsilcisi Sayın Mehmet Çavuş'a mahalli devlet makamları ile temasımızı sağladığı için ayrıca teşekkür ederim. Bu sezonun başarıyla sonuçlanması tüm proje personelinin özveriyle çalışması neticesinde mümkün olmuştur. Ayrıca, Antakya Müzesi Müdürü sayın Faruk Kılınç'a ve müze personeline, mevsim boyunca gösterdikleri ilgi ve yardımları için teşekkür etmeyi borç bilirim. Son olarak, Dr. Hilâl Sürsal'a bu raporun tercüme edilmesi için yaptığı çok değerli yardımlarından dolayı teşekkür ederim.

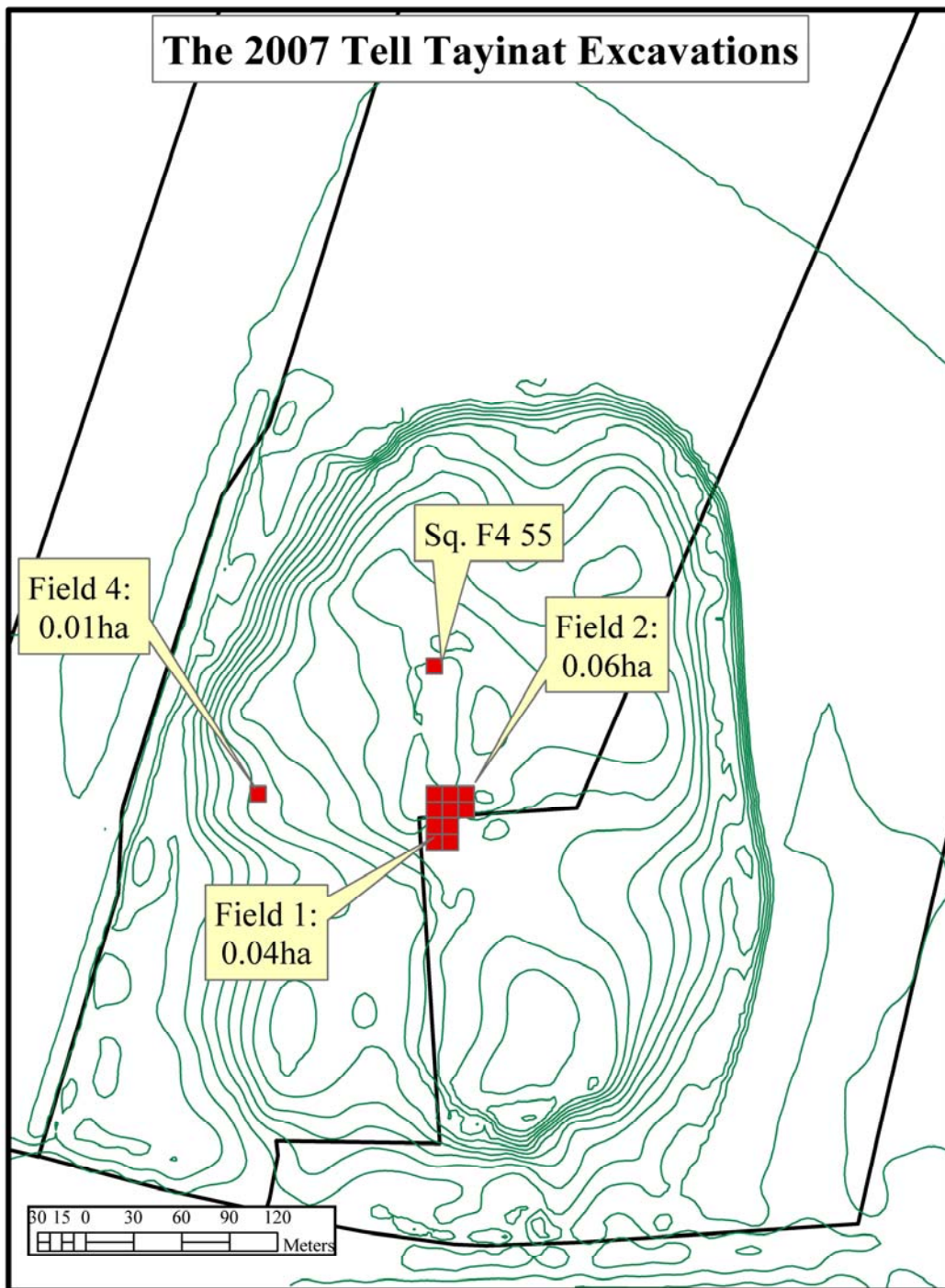

Figure 1

Tell Ta'yinat 2007: Area G4 Squares 55, 56, 65 & 66

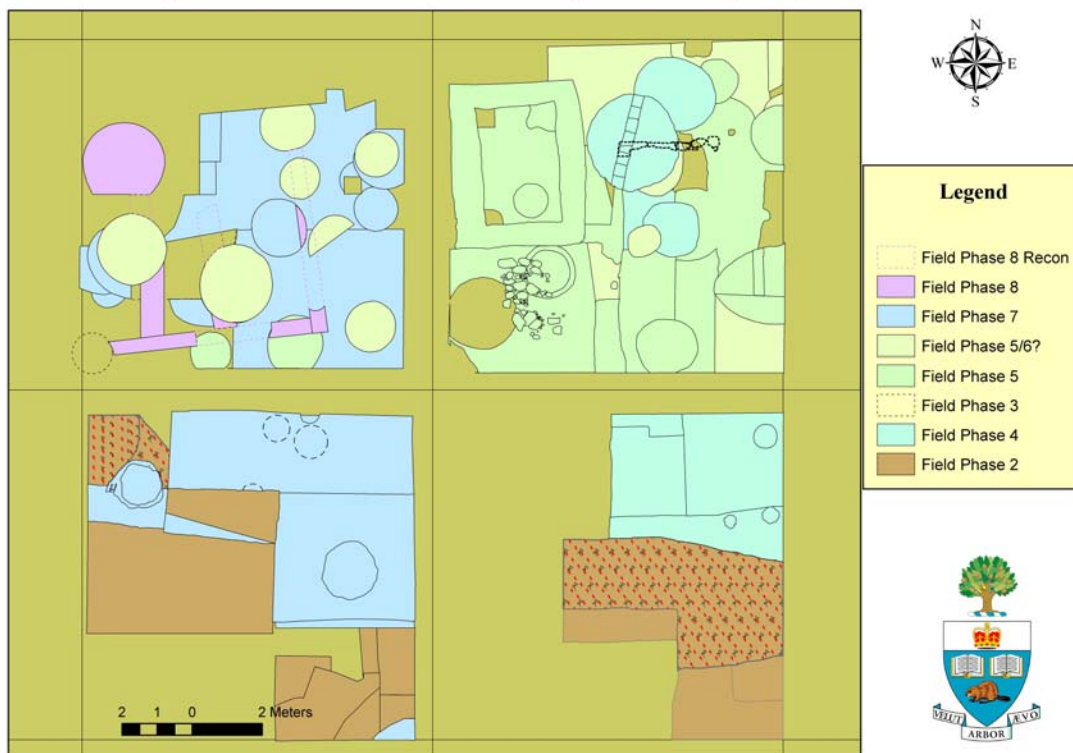

Figure 2

Tell Ta'yinat 2007: Area G4 Squares 55

Figure 3

Figure 4

Tell Ta'yinat 2007: Area G4 Square 65

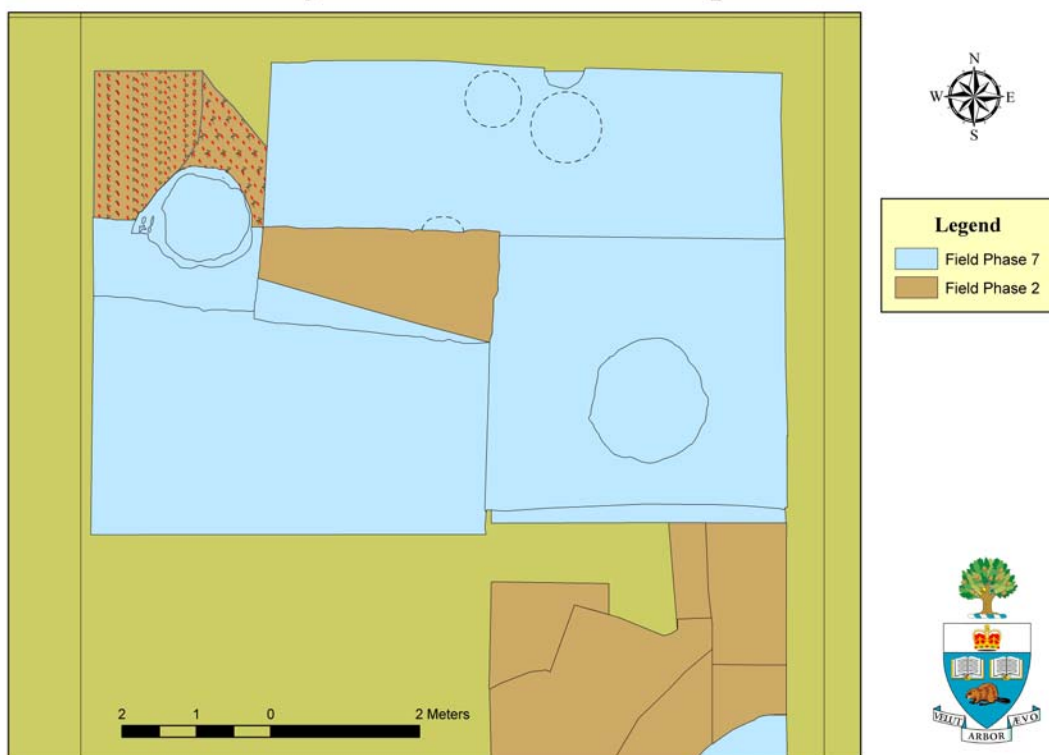

Figure 5

Figure 6

Figure 7

Tell Ta'yinat 2007: Area G4 Square 66

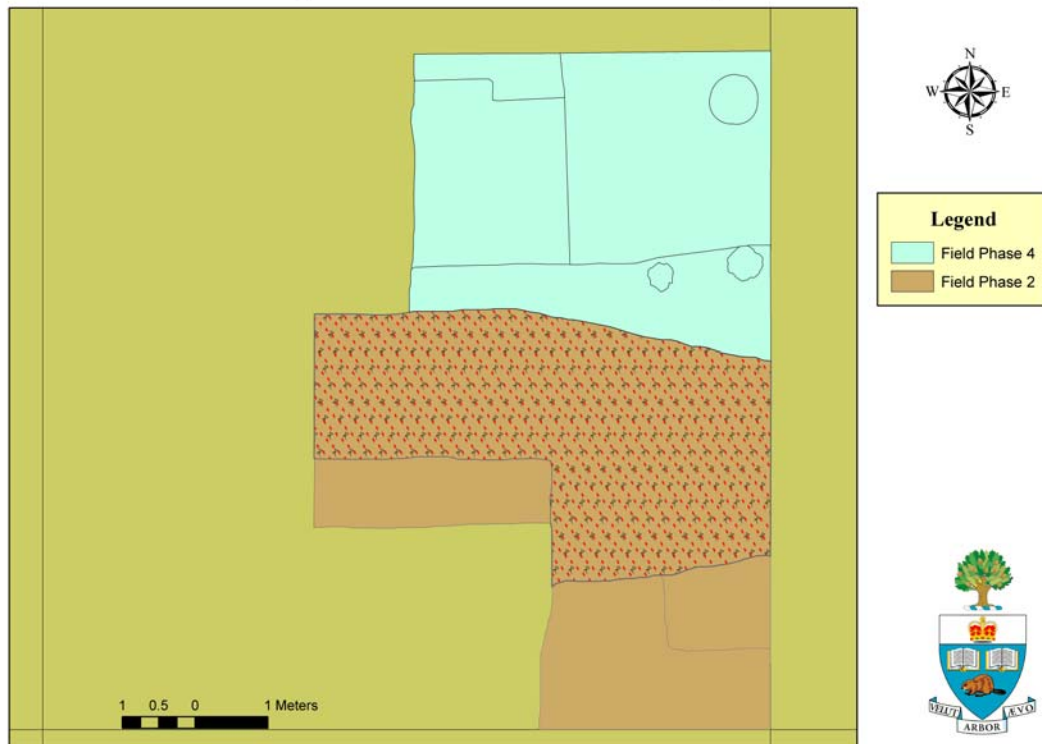

Figure 8

Tell Tayinat 2007: Field II

Late Iron I/ Early Iron II (Building XIV)

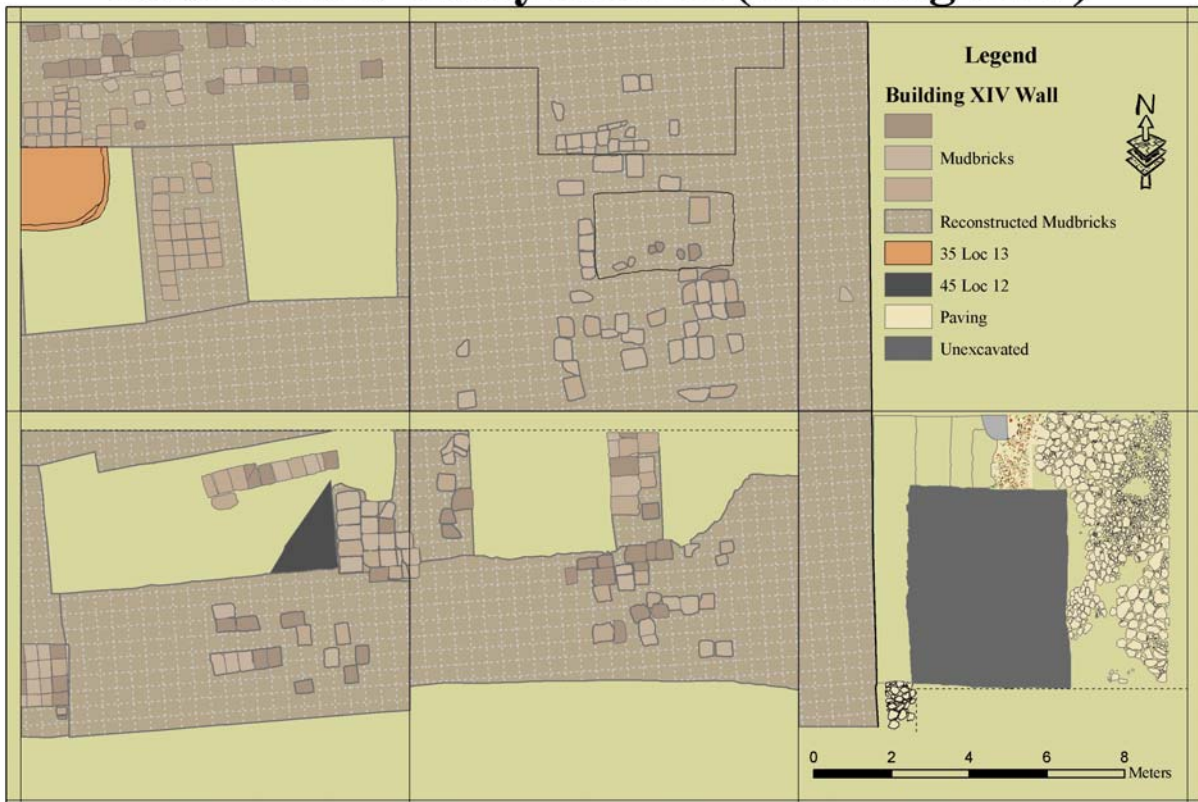

Figure 9

Figure 10

Figure 11

Figure 12

Tell Tayinat 2007: Field II G4:47
Late Iron I/ Early Iron II (Building XIV)

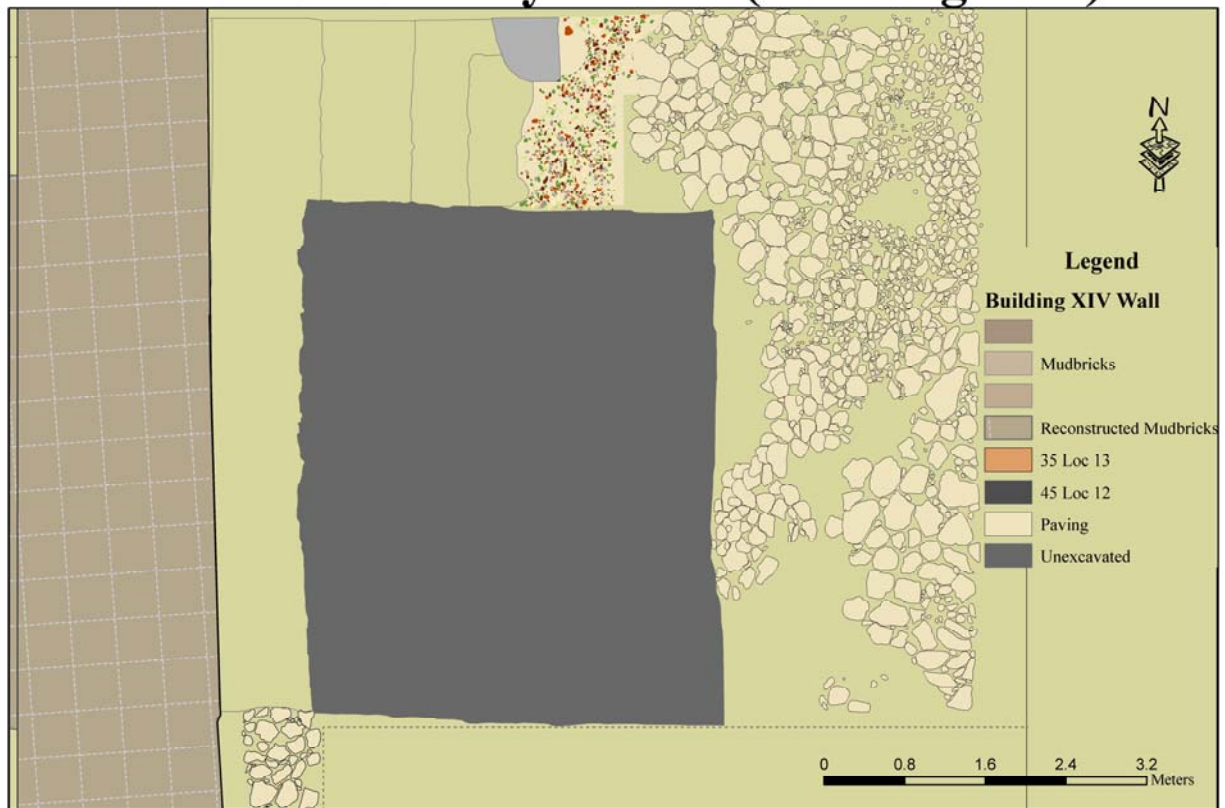

Figure 13

Figure 14

Tell Ta'yinat 2007: Area G3 Square 34

Figure 15